

Familjehälsovård med inriktning mot vuxna och äldre inkl. förskrivning av förbrukningsartiklar och tekniska hjälpmedel

Family Health Care with focus on Adult and Elderly Care incl. Prescribing Articles of Consumption and Technical Aids

15 högskolepoäng

15 credits

Ladokkod: 62DÄ01

Version: 8.0

Fastställt av: Utskottet för utbildningar inom vård 2016-11-23

Gäller från: VT 2017

Nivå: Avancerad nivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Vårdvetenskap (A1F)

Utbildningsområde: Vård

Ämnesgrupp: Omvårdnad/omvårdnadsvetenskap

Förkunskapskrav:

- Kandidatexamen inom vårdvetenskap/ Sjuksköterskeexamen om 180 hp inklusive eller kompletterad med ett självständigt arbete (examensarbete) om 15 hp
- Svensk legitimation som sjuksköterska
- 1 års yrkeslivserfarenhet som sjuksköterska (heltid)
- Folkhälsa och folkhälsoarbete 7,5 hp
- Ledarskap och vårdutveckling 7,5
- Allmänmedicin innefattande allmän och speciell farmakologi, 15 hp, följande delmoment ska vara godkända: Tentamen Allmän farmakologi, Tentamen Speciell farmakologi, Tentamen allmänmedicin, case seminarium

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Kursen omfattar 9 hp teoretisk och 6 hp verksamhetsförlagd utbildning med inriktning vuxna och äldre.

I kursen studeras teorier och forskningsresultat om familj, plats, livsförändringar, mångfald etik och hållbar utveckling i relation till vårdande av vuxna och äldre. Tonvikt läggs vid patient- och närståendeperspektiv. Vidare behandlas teorier och modeller för undervisning, information och handledning. Särskild tonvikt läggs på stöd av egenvård och närståendevård samt skapande av hälsofrämjande miljöer. Därutöver studeras faktorer som påverkar distriktssköterskans samverkan med närliggande professioner, verksamheter och myndigheter. I kursen studeras förfarandet vid förskrivning av olika förbrukningsartiklar, tekniska hjälpmedel och deras användningsområden. Aktuella lagar och författningar och deras tillämpning inom distriktsvård till vuxna och äldre ingår.

Mål

Kursens syfte är att studenten utifrån ett familjehälsovårdande perspektiv ska fördjupa sina kunskaper och färdigheter i hälsofrämjande omvårdnad för vuxna och äldre.

Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- redogöra för likheter och skillnader i olika familjeteoretiska perspektiv,
- redogöra för teorier och modeller som belyser platsens betydelse för främjande av hälsa och välbefinnande.

Färdigheter och förmåga

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- tillämpa ett evidensbaserat vårdande,
- självständigt bedöma, planera samt genomföra hälsofrämjande och förebyggande vård,
- uppmärksamma och tillgodose behov av lärande hos vuxna och äldre, närstående, medarbetare och studenter,
- identifiera risker och vidta åtgärder i syfte att förebygga smittspridning,
- självständigt identifiera, bedöma och planera behov av medicinsk vård och omvårdnad samt vidta relevanta åtgärder utifrån denna bedömning,
- tillämpa kommunikation och samtala med vuxna och äldre, närstående och medarbetare,
- bedöma behovet av förbrukningsartiklar och tekniska hjälpmedel samt vid behov förskriva sådana i enlighet med gällande föreskrifter,
- initiera samverkan med vuxna och äldre, närstående samt företrädare för närliggande professioner och verksamheter,
- tillämpa lagar, författningar och säkerhetsföreskrifter,
- kritiskt granska metoder som syftar till att främja hälsa och förebygga ohälsa hos vuxna och äldre,
- kritiskt granska forskning inom familjehälsovård med inriktning mot vuxna och äldre,
- skriva och bearbeta en text enligt vedertagen svensk skriftspråksnorm och med användande av korrekt, vetenskaplig källhänvisningsteknik där olika perspektiv på en kursspecifik fråga belyses,
- visa ansvar för sitt eget lärande och utveckling inom professionen genom aktivt deltagande och patientsäkert handlande i vårdarbete.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- analysera etiska ställningstaganden i vårdandet,
- analysera frågeställningar som berör mångfald inom familjehälsovård med inriktning vuxna och äldre,
- analysera frågeställningar angående hållbar utveckling för nuvarande och kommande generationers hälsa.

Undervisningsformer

Undervisningen sker via flexibelt lärande. Arbetsformen vid flexibelt lärande förutsätter att studenterna har tillgång till internetansluten dator, webbkamera och headset. Studierna baseras på självständiga studier samt gemensamma kursträffar förlagda till Högskolan i Borås. Kommunikationen med lärare och kursdeltagare sker via ett webbaserat utbildningsverktyg. Vissa studieuppgifter kan genomföras i grupp med syfte att stimulera och utveckla förmågan till kommunikation, reflektion, samverkan och självkännedom. Loggbok används i syfte att främja och stimulera studentens lärande och utveckling.

Verksamhetsförlagd utbildning innebär tillämpade och problemorienterade studier i relation till distriktssköterskans specialområde. Studierna är koncentrerade på mål, medel och metoder i vårdandet och i mötet med patienter, närstående och yrkesverksamma. En specialistutbildad sjuksköterska är studentens handledare inom specialområde. Målformulering, planering och utvärdering sker i samverkan mellan student, handledare och lärare.

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer och betygsskala

- Seminarier
- Inlämningsuppgifter både enskilt och i grupp
- Verksamhetsförlagd utbildning

Varje teoretisk examination erbjuds vid minst fem (5) tillfällen inom ett år, varav tre (3) i anslutning till kurs. Efter de fem (5) första examinationstillfällena baseras omexaminationen på den version av kursplan och kurslitteratur som är aktuell då examinationstillfället äger rum, om kursplan och/eller kurslitteratur har reviderats. Så kallade ”uppsamlingstentamen”, erbjuds ej för de kurser som givits under föregående läsår/termin.

Student som underkänts två gånger i examination, har rätt att hos Utbildningsutskottet begära byte av examinator. Begäran skall vara skriftlig. Student som inte godkänts under verksamhetsförlagda studier har möjlighet till ytterligare en studieperiod, så snart det finns organisatoriska möjligheter.

Bedömning av den verksamhetsförlagda utbildningen sker enligt ett systematiserat och validerat bedömningsformulär.

Det maximala antalet examinationstillfällen för verksamhetsförlagd utbildning är två.

Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning, eller motsvarande, om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patientens förtroende för sjukvården riskeras. När verksamhetsförlagd utbildning avbryts på detta sätt innebär det att

studenten underkänns på aktuellt moment och att ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle är förbrukat. I sådana fall skall en individuell handlingsplan upprättas av examinator i samråd med studenten. Handlingsplanen skall ange vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till nytt verksamhetsförlagt utbildningstillfälle på denna kurs. I handlingsplanen skall även anges hur och när kunskapskontroll kan äga rum. Student som underkänts i den praktiska delen har möjlighet att genomgå ytterligare ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle på denna kurs såvida inte två examinationstillfällen redan förbrukats.

Om student på eget initiativ avbryter verksamhetsförlagd utbildning, leder avbrottet till att studenten underkänns på kursen. Studenten erbjuds i sådant fall en ny praktikperiod i samband med nästa kurstillfälle såvida inte det maximala antalet examinationstillfällen redan uppnåtts.

Betyg grundas på en samlad bedömning av studentens kunskaper, färdigheter och värderingsförmåga. Betyg bestäms av särskilt utsedd lärare (examinator) (Högskoleförordningen, 6 kap 18-19 §§).

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Se bilaga.

Studentinflytande och utvärdering

Kursutvärdering i relation till kursens mål genomförs. Resultatet av utvärderingen granskas av ämnes- och utbildningsansvariga och en kursrapport publiceras på akademins webbplats.

Studenter har rätt att vara representerade i akademins beredande och beslutande organ.

Övrigt

Metodinnehållet i kursen motsvarar 1,5 hp.

Kursen genomförs som distanskurs och är obligatorisk i *Specialistsjuksköterskeutbildning med inriktning mot distriktssköterska, 75 hp*.

Plagiatkontroll

Alla skriftliga inlämningsuppgifter genomgår plagiatkontroll.

Bilaga: Litteraturlista för Familjehälsovård med inriktning mot vuxna och äldre inkl. förskrivning av förbrukningsartiklar och tekniska hjälpmedel (62DÄ01)

- Andershed, B. (Red.). (2013). *Palliativ vård Begrepp och perspektiv i teori och praktik*. Lund: Studentlitteratur. 511 s.
- *Dahlberg, K., Dahlberg, H. & Nyström, M. (2008). *Reflective Lifeworld research*. Lund: Studentlitteratur. 370 s.
- *Dahlberg, K. & Segesten, K. (2010). *Hälsa & vårdande i teori och praxis*. Stockholm: Natur & Kultur. 344 s.
- Drevenhorn, E. (Red.). (2010). *Hemsjukvård*. Lund: Studentlitteratur. 199 s.
- Edberg, A-K. (Red.). (2011). *Att möta personer med demens*. Lund: Studentlitteratur. 189 s.
- *Fossum, B. (Red.). (2013). *Kommunikation, Samtal och bemötande i vården*. Lund: Studentlitteratur. 472s.
- *Granskär, M. & Höglund-Nielsen, B. (Red.) (2012). *Tillämpad kvalitativ forskning inom hälso- och sjukvård*. Lund: Studentlitteratur. 249 s.
- Harnett, T., Jönson, H. & Wästerfors, D. (2012). *Makt och vanmakt på äldreboende*. Lund: Studentlitteratur. 139 s.
- Hellström, A-L. & Lindehall, B. (Red.). (2006). *Uroterapi*. Lund: Studentlitteratur. 240 s.
- Holmström, I. (red.). (2008). *Telefonrådgivning inom hälso- och sjukvård*. Lund: Studentlitteratur. 197 s.
- Inoue, M., Takahashi, M. & Kai, I. (2013). Impact of communicative and critical health literacy on understanding of diabetes care and self-efficacy in diabetes management: a cross-sectional study of primary care in Japan. *BMC Family Practice*. DOI: 10.1186/1471-2296-14-40.
- Josefsson, K. (2009). Sjuksköterskan i kommunens äldrevård och äldreomsorg. Stockholm: Gothia Förlag och Författaren. 159 s.
- Josefsson, K. (2010). Tio punkter för en god och säker hemsjukvård för äldre personer. Stockholm: Svensk sjuksköterskeförening och Vårdförbundet. 19 s. [återfinns elektroniskt]
- *Kirkevold, M. & Strömsnes Ekern, K. (2003). *Familjen i ett omvårdnadsperspektiv*. Stockholm: Liber. 283 s.
- *Klang Söderkvist, B. (Red.). (2013). *Patientundervisning*. Lund: Studentlitteratur. 224 s.
- *Kvale, S. & Brinkmann, S. (2014). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Lund: Studentlitteratur. 412 s.
- Lill, L. (2010). *Äldreomsorg-om makt, genus, klass och känslor i ett yrke*. Malmö: Liber. 137 s.
- Lindholm, C. (2012). *Sår*. Lund: Studentlitteratur. 278 s.
- McGarry, J. (2009). Defining roles, relationships, boundaries and participation between elderly people and nurses within the home: An ethnographic study. *Health and Social Care in the Community*, 17(1), 83-91. 9 s.
- Mårtensson, L. & Hensing, G. (2012). Health literacy - a heterogeneous phenomenon: a literature review. *Scandinavian Journal of Caring Sciences*. 26(1). 151-60. DOI: 10.1111/j.1471-6712.2011.00900.x.
- Persson, E., Berndtsson, I. & Carlsson, E. (2008). *Stomi- och tarmopererad: Ett helhetsperspektiv*. Lund: Studentlitteratur. 228 s.
- Polit, D.F. & Beck, C.T. (2012). *Nursing research: Generating and assessing evidence for nursing practice*. (9th ed.) Philadelphia: Wolters Kluwer Health/Lippincott Williams & Wilkins. 802 s.
- Regionalt cancercentrum. (2012). *Nationellt vårdprogram för palliativ vård 2012- 2014*. 120 s. [återfinns elektroniskt]
- Schönebeck, J. (2011). *Blåskatetern och dess bruk*. Mölndal: Astra Tech AB. 59 s.
- *Scriven, A. (2013). *Ewles, E. & Simnett, I. Hälsoarbete*: Studentlitteratur. 439 s.
- Slewa-Younan, S., Santalucia, Y., McDonald, R. & Salem, M. (2016). Enhancing the lives of older refugees: an evaluation of a

training resource. *International Journal of Mental Health Systems*. 17(1). DOI: 10.1186/s13033-016-0067-5

Socialdepartementet. (2011). *Vård efter behov och på lika villkor – en mänsklig rättighet*. Statens offentliga utredningar (SOU) 2011:48. Stockholm: Socialdepartementet. 457 s.

Socialstyrelsen. (2006). *Att förebygga vårdrelaterade infektioner: Ett kunskapsunderlag*. Stockholm: Socialstyrelsen. 461 s. [återfinns elektroniskt]

Socialstyrelsen. (2011). *Näring för god vård och omsorg: en vägledning för att förebygga och behandla undernäring*. Stockholm : Socialstyrelsen . 179 s. [återfinns elektroniskt]

Strandberg, T. (Red.) (2011). *Förhållningssätt och möten*. Lund: Studentlitteratur. 312 s.

*Svensk sjuksköterskeförening, (2008). *Strategi för sjuksköterskans hälsofrämjande arbete*. Stockholm: Svensk sjuksköterskeförening. 30 s.

Sörlin, A. (2011). *Health and the elusive gender equality: An impact of gender equality on health be measured?* (Avhandling). Umeå: Department of Public Health and Clinical Medicine, Umeå universitet. [återfinns elektroniskt]

Vårdhygien Kommunal vård och omsorg – Södra Älvsborg (2015). [återfinns elektroniskt]

Västra Götalandsregionen, Avdelningen funktionshinder och delaktighet. (2010). *Handbok för förskrivning av personliga hjälpmedel*. [återfinns elektroniskt]

Willman, A. Bahtsevani, C. Nilsson, R. Sandström, B. (2016). *Evidensbaserad omvårdnad: En bro mellan forskning och klinisk praktik*. Lund: Studentlitteratur. 186 s.

Yrkesföreningar för fysisk aktivitet. (2008). *FYSS 2008 Fysisk Aktivitet i sjukdomsprevention och sjukdomsbehandling*. (Statens folkhälsoinstitut Rapport nr 2008:4.) Stockholm: Statens folkhälsoinstitut. ISSN: 1651-8624. ISBN: 978-91-7257-543-1. [återfinns elektroniskt]

Ytterligare artiklar, forskningsrapporter och annat aktuellt material för kompetensområdet sökes av studenten under kursen, liksom författningar, allmänna råd och riktlinjer.

* Gemensam kurslitteratur för familjehälsövårdskurserna.

2016-10-26 KAJO/ LIJO/PEKA/MOLI/ila

Beredningsgruppen: 2016-11-03

Utbildningsutskottet: 2016-11-23